

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

пр. Ленина, дом 17, с.Актаныш, 423740

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Ленин пр., 17йорт, Актаныш ав., 423740

Тел.(85552)3-44-22, факс(85552)3-44-14, E-mail:mail.Aktanish@tatar.ru, www.aktanysh.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР
№ _____

2021 - 2026 ЕЛЛАРГА «АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА БАЛАЛАРГА ҺӘМ
ЯШЬЛӘРГӘ ПАТРИОТИК ТӘРБИЯ БИРҮ» КОМПЛЕКСЛЫ ПРОГРАММАСЫ ТУРЫНДА

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы балаларына һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү концепциясен раслау турында» 2014 елның 16 сентябрэндәге 666 номерлы карары нигезендә, Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «Актаныш муниципаль районында балаларга һәм яшьләргә патриотик тәрбия бирү» район комплекслы программасын 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге адрес буенча: <http://aktanysh.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны житәкченең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Л.Ф.Нурлыевага йөкләргә.

Житәкче вазыйфаларын башкаручы

Р.И.Гарипов

Актаныш муниципаль районы
Башкарма комитеты карарына
1 нче санлы кушымта
_____ 2020 ел №_____

**2021-2026 ЕЛЛАРГА «ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНДА БАЛАЛАРГА ҺӘМ ЯШЬЛӨРГӨ ПАТРИОТИК ТӨРБИЯ БИРҮ»
КОМПЛЕКСЛЫ ПРОГРАММАСЫ**

Программа паспорты

Программаның исеме	2021-2026 елларга «Актаныш муниципаль районында балаларга һәм яшьләргә патриотик тәрбия бирү» комплекслы программасы
Программаны эшләү өчен нигез	«2016 - 2020 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү» дәүләт программасы турында» 2015 елның 30 декабрдәге 1493 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 7 февралдәге 73 номерлы карары; «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында физик культура, спорт, туризм һәм яшьләр сәясәтен гәмәлгә ашыруның нәтижәләгә арттыру».
Программаның дәүләт заказчысы	Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты;
Программаны эшләүче	Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе;
Программаның төп башкаручылары	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; «Мәгариф идарәсе» МКУ; Социаль һәм агарту эшләре бүлеге; «ТАТМЕДИА» ААҖ филиалы-Актаныш мәгълүмат-мөхәррият үзәге; Актаныш районы буенча хәрби комиссариат бүлеге; Россия Эчке эшләр министрлығының Актаныш районы буенча бүлеге; РОСТО (ДОСААФ); учреждениеләр, оешмалар, фондлар, ижтимагый берләшмәләр.
Программаның төп максаты	Актаныш муниципаль районы балаларында һәм яшьләрендә югары патриотик аң, Ватанга тугрылык, конституция бурычларын үтәргә әзерлек, толерантлык, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасы формалаштыру.
Программаның бурычлары	Патриотик тәрбия бирү инфраструктурасын камилләштерү; Жирле үзидарә органнының ижтимагый берләшмәләр һәм патриотик юнәлештәгә оешмалар, мәгариф, социаль яклау системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; Патриотик тәрбия белән шөгыйльәнүче яшьләр учреждениеләрен, өстәмә белем бирү учреждениеләрен үстерү һәм модернизацияләү; Муниципаль районда кадетлар хәрәкәтен камилләштерү; Патриотик тәрбиянең норматив-хокукий һәм оештыру-методик базасын үстерү; Патриотик тәрбия буенча белгечләрен әзерләүне, яңадан әзерләүне һәм квалификацияләрен күтәрүне оештыру; Тарихи кыйммәтләр нигезендә район яшьләренең патриотик хисләрен һәм аңын формалаштыру; Горурлык хисен саклап калу, тормыш эшчәнлегенә төрле өлкәләрендә балалар һәм яшүсмерләренә социальләшү өчен шартлар тудыру;

	<p>Ижтимагый оешмаларны, белем бирү учреждениеләрен һәм хезмәт коллективларын патриотик тәрбияләүдә катнашуга жәлеп итү;</p> <p>Белем бирү учреждениеләрендә, өстәмә белем бирү учреждениеләрендә, ижтимагый берләшмәләрдә патриотик тәрбия бирүнең сыйфатын күтәрү.</p>
Программаны тормышка ашыру вакыты	2021-2026 еллар
Программаны тормышка ашыруның төп юнәлешләре	<p>Программа чаралары түбәндәге юнәлешләр буенча системалаштырыла:</p> <p>патриотик тәрбия процессын камилләштерү;</p> <p>гражданнырны хәрби хезмәткә әзерләү;</p> <p>патриотик тәрбиянең фәнни-теоретик һәм методик нигезләрен үстерү;</p> <p>район халкына патриотик тәрбия бирү мәнфәгатьләрендә ижтимагый оешмалар эшчәнлеген координацияләү;</p> <p>патриотик тәрбия өлкәсендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.</p>
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре	<p>Районда патриотик тәрбия бирү инфраструктурасын модернизацияләү;</p> <p>балалар һәм яшьләрнең сәламәтлеген яхшырту;</p> <p>әхлакый потенциалны арттыру, балалар һәм яшьләрнең гражданлык һәм патриотизмын үстерү;</p> <p>патриотик тәрбия системасын саклау һәм үстерү;</p> <p>ял һәм мәшгульлекнең оештырылган формалары белән колачланган балалар һәм яшьләр санын арттыру;</p> <p>балалар һәм яшьләр арасында жинаятьчелек дәрәжәсенең кимүе;</p> <p>ижтимагый оешмалар эшчәнлеген активлаштыру;</p> <p>яшьләрне армия хезмәтенә әзерләү эшен камилләштерү;</p> <p>патриотик тәрбия өлкәсендә әзерләнгән белгечләр санын арттыру.</p>
Программаны тормышка ашыруны контрольдә тоту	Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты

2021-2026 ЕЛЛАРГА «ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА БАЛАЛАРГА ҺӘМ ЯШЬЛӘРГӘ ПАТРИОТИК ТӘРБИЯ БИРҮ» КОМПЛЕКСЛЫ ПРОГРАММАСЫ

I. КЕРЕШ

«2021-2026 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында балаларны һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү» район комплекслы программасы (алга таба - Программа) Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2015 елның 30 декабрендәге 1493 номерлы карары «2016 - 2020 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү» дәүләт программасы турында», «2014 - 2020 елларга Татарстан Республикасы яшьләрне патриотик тәрбияләү» ярдәмче программасы «2014 - 2020 елларга физик культураны, спортны, туризмны үстерү һәм яшьләр сәясәтен гәмәлгә ашыруның нәтижәләгән арттыру» дәүләт ярдәмче программасы нигезендә эшләнгән.

Программа 2014 елның 16 сентябрендәге 13-04 номерлы Актаныш муниципаль районы Советы кабул иткән «2015-2020 елларга Актаныш муниципаль районында балаларга һәм яшьләргә патриотик тәрбия бирү» район программасының дәвамы һәм үсеше булып тора, аның төп максаты, районда патриотик тәрбия системасын булдыру.

Программа килеп туган системаны камилләштерүгә юнәлдерелгән, патриотик тәрбия проблемаларының киң спектрын хәл итүдә дәүләт структуралары һәм ижтимагый оешмаларның (берләшмәләрнең) уртак эшчәнлеген киңәйтүне һәм бу процесска алга таба динамика бирүне күздә тотта.

II. 2021-2026 еллар программасын үтәү буенча район мәгариф оешмаларының эшчәнлегенә анализ.

Яшь буынга патриотик тәрбия бирү һәм гражданлык тәрбиясе бирү проблемасы бүген дәүләт һәм жәмгыятьнең актуаль мәсьәләләрненән берсе. Яшьләрне армия хезмәтенә әзерләү буенча эшнәң торышы, шулай ук районның мәгариф учреждениеләрендә хәрби-патриотик тәрбияне оештыру мәсьәләләре район хакимияте контролендә тора.

Районның белем бирү учреждениеләрендә яшьләргә патриотик тәрбия бирү буенча нәтижәле эш оештыру, аларны кораллы көчләрдә хезмәткә әзерләү өчен кирәкле шартлар тудырылган. Хәзерге вакытта районның белем бирү оешмаларының укыту-матди базасы түбәндәге төп элементларны үз эченә ала: тормыш куркынычсызлыгы нигезләре кабинеты, спорт залы, спорт шөһәрчеге, каршылыклар полосасы элементлары, строй плацы, ату өчен тир яки урын, бу гражданнын хәрби хезмәткә югары сыйфатлы әзерләү мөмкинлеге бирә.

Ел саен гражданлык-патриотик тәрбия айлыгы кысаларында батырлык дәресләре үткәрелә, мәктәп китапханәләрендә тематик китап күргәзмәләре, уку конференцияләре, викториналар оештырыла. Сугыш һәм тыл ветераннары, Әфган сугышчылары, хәрби училищелар курсантлары белән очрашулар оештырыла.

Совет гаскәрләрен Әфганстаннан чыгаруга бер ел тулу уңаеннан, район үзәгендә һәм авылдашлары шушы сугышта һәлак булган алты торак пункттан аларның каберләренә һәм һәйкәлләренә венюклар салу буенча митинглар үткәрелде. Бөек Ватан сугышында һәм Әфган сугышында катнашучылар хөрмәтенә куелган каберлекләренә, һәйкәлләренә карау буенча шефлык эше алып барыла. Аларның гаиләләренә ярдәм күрсәтү буенча волонтерлык эше оештырылды. Әфганчылар укыган мәктәпләрдә мемориаль такталар урнаштырылды. Әфганчы-интернационалистарга багышланган альбомнар чыгарылды.

2008 елдан башлап, Жңңү көненә «Салют, Жңңү!» хәрби комиссары кубогына район спорт ярышлары үткәрелә. Анда 9-11 сыйныф укучылары чаңгыда шуу, аркан тартышу, автомат жңю һәм сүтү, пневматик винтовкадан ату, граната ыргыту буенча ярышалар. РОСТО (ДОСААФ) белән берлектә генерал-майор Ф.Г.Булатов истәлегенә багышланган

биатлон, өч төрле ярыш үткөрелә. «Россия патриотларын үстерәбез» Бөтенроссия конкурсы кысаларында «Алга, яшь армиячеләр!» строй һәм җыр бәйгеләре үткөрелде.

Спорт-массакуләм эш юнәлешен аерым билгеләп үтәргә кирәк. Ел саен мөгариф бүлгегә һәм яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлгегенә уртақ планы нигезендә районда төрле ярышлар үткөрелә: кросс, чаңгы ярышлары, волейбол, баскетбол, хоккей, өстәл теннисы, шахмат, йөзү, жәйгә һәм кышкы спартакиадалар. 2020 елның февралендә районда «Тормыш иминлегә нигезләрә» курсы буенча Татарстан Республикасы ел укытучысы» һөнәри бәйгесенә район һәм зональ этаплары узды, анда сәләтле балалар өчен гуманитар гимназия укытучысы республика этабында катнашу хокукын яулады.

Хәрби хезмәт нигезләрә буенча дәрәсләрдә алынган хәрби белемнәрне һәм күнекмәләрне ныгыту максатыннан, инде 5 ел дәвамында, май ахырында унынчы сыйныф укучылары белән биш көнлек кыр җыеннары үткөрелә. 2020 елда кыр дәрәсләрендә урта гомуми белем бирү мәктәпләреннән һәм технология техникумыннан 152 укучы катнашты. Жыенда катнашучылар хәрби хезмәт нигезләрә буенча уку-укыту программасының гамәли өлешен үтәделәр, хәрби-гамәли спорт төрләрә буенча нормативларны тапшырдылар: пневматик винтовкадан ату, Калашников автоматын сүтү һәм җыю, граната ыргыту, арканда тартылу, 100 һәм 3000 метрга йөгерү. Автоматтан хәрби патроннар белән ату мөмкинлегә оештырылган.

Районда жәяүлеләр туризмин үстерү һәм ориентлашу техникасына аерым игътибар бирелә, анда укучылар топография, жәяүлеләр туризми техникасы, коткару эше, спорт ориентлашуы буенча күнекмәләр ала. Жыңүче команда «Куркынычсызлык мәктәбе» республика ярышларында катнаша. Спорт секцияләрендә һәм түгәрәкләрдә, өстәмә белем бирү берләшмәләрендә тәрбияләнүчеләрнең югары нәтижәлелегә, матди-техник базаны ныгыту һәм укучыларны һәм физик культура укытучыларын кызыксындыру аша үстерергә кирәк булган потенциалның житәрлек булуын күрсәтә.

Мәктәп музейе - балалар һәм яшьләргә рухи-әхлакый, патриотик һәм гражданлык тәрбиясе бирүнең нәтижәле чарасы. Бу юнәлештә 13 мәктәптә туган якны өйрәнү музейлары эшли, 17 мәктәптә Сугышчан һәм Хезмәт даны почмаклары булдырылган. Ягыни, барлык мәктәпләрдә дә тарихи-туган якны өйрәнү эше алып барыла. Музейларда һәм Хәрби дан почмакларында якташларыбызның гражданнар һәм Бөек Ватан сугышы елларында күрсәткән батырлыкларын, тылдагы фидакарь хезмәтләрен чагылдыручы материаллар урнаштырылды. Әфган тематикасы буенча стендлар, Россия Федерациясе Кораллы көчләренә чыгарылыш сыйныф укучылары-хәрби хезмәткәрләре истәлегенә фотолар һәм хатлар бар. Моннан тыш, Такталачык, Иске Кормаш, Теләкәй, Уразай төп гомуми белем бирү мәктәпләрендә якташлар-сәнгать эшлеклеләрә Мөхтәр Мутинга, Зилфәт Басыйровка, Салих Хәснийровка һәм Риза Ишморатка багышланган тематик музейлар булдырылды.

Мари Сукусы мәктәбе укучылары компьютерда авылдашлар - сугыш һәм тыл ветераннарының мәгълүмат базасын булдырдылар.

Мәктәп музейларында эзләнү-җыю, экспозиция-рәсмиләштерү, лектор - пропаганда һәм экскурсия формалары максатчан кулланыла. Бөек Ватан сугышында Жыңүнең 70 еллыгына, Актаныш авылының 300 еллыгына һәм район оешуының 80 еллыгына багышланган зур эзләнү эшләрә алып барылды. Мәктәп музейларын яңа экспонатлар, күргәзмәләр, «Беркем дә, бернәрсә дә онытылмаган!», «Безгә онытырга бирелмәгән», «Вақыт китә - хәтер кала», «Бөек Ватан сугышы турында XXI гасыр балалары» һ.б. экспозицияләр белән тулыландыру эше активлашты. «Без бәялибез - без кадерлибез!» дигән ижади альбомнарга бәйгә үткөрелде. Брошюралар, аудио-видео материаллар чыгарылды. «Минем кече Ватаным» республика бәйгесе йомгаклары буенча Такталачык урта мәктәбе музейе Диплом һәм Татарстан Республикасы Мөгариф һәм фән министрлыгының Рәхмәт хаты белән бүләкләнде һәм укучыларны тикшеренү эшчәнлегенә жәлеп итү буенча чын ижади лаборатория буларак билгеләп үтелде.

Патриотик тәрбия бирүдә һәм балаларның рухи-гражданлык рухында хәрби-патриотик клубларның эшчәнлегә зур роль уйный. Кадет интернат-мәктәбе каршындагы Советлар Союзы Герое Хәсән Заман исемдәге клубта 5-11 сыйныфлардан аерым план буенча 97 укучы шөгыльләнә. Клубның төп юнәлеше - укучыларга хәрби-патриотик тәрбия бирү, спорт-сәләмәтләндерү эше.

2 нче санлы Актаныш урта гомуми белем бирү мектебе каршында эшлэп килүче «Патриот» эзтабарлар отрядында 5-8 сыйныфлардан 15 бала шөгильләнә. Клубның төп эшчәнлегә - Бөек Ватан сугышында һәлак булган авылдашларны язышу юлы белән эзләнү эше.

Районда патриотик тәрбия бирүнең төп бурычлары «2016-2020 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү» дәүләт программасын гамәлгә ашыру барышында һәм республика һәм район дәрәжәсендәгә шундый ук программалар буенча хәл ителә. Безнең максат-патриотик тәрбия системасын алга таба үстерү һәм камилләштерү, балаларда һәм яшьләрдә югары патриотик аң, Ватанга тугрылык, конституциячел бурычларны үтәүгә эзерлек формалаштыру.

III. ПАТРИОТИК ТӘРБИЯ ПРОГРАММАСЫНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның төп максаты - патриотик тәрбия системасын үстерү, балаларда һәм яшьләрдә гражданлык тәңгәллеген, югары патриотик аң, Ватанга тугрылык, конституцион бурычларны үтәүгә эзерлек формалаштыру.

Өлеге максатларга ирешү өчен түбәндәгә бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- яшьләргә патриотик тәрбия бирү буенча эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү;

- белем бирү оешмаларында, өстәмә белем бирү оешмаларында, ижтимагый берләшмәләрдә патриотик тәрбия бирүнең сыйфатын күтәрү;

- патриотик тәрбия инфраструктурасын камилләштерү;

- ижтимагый берләшмәләр һәм патриотик юнәлештәгә оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлекне үстерү;

- яшьләрнең хәрби-һөнәри ориентлашуы, аны хәрби хезмәتكә эзерләү;

- патриотик тәрбиянең норматив-хокукий һәм оештыру-методик базасын үстерү;

- патриотик тәрбияне фәнни һәм мәгълүмати тәэмин итү.

IV. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

1. Патриотик тәрбия системасын яңарту.

Патриотик тәрбия процессын камилләштерү буенча чаралар системасы белән күздә тотыла:

- патриотик тәрбия эчтәлеген баету;

- патриотик тәрбиянең инновацион формаларын һәм методларын үстерү;

- Ватанны саклау буенча бурычларны үтәүгә эзерлек тәрбияләү;

- патриотик тәрбия процессы белән идарә итү системасын камилләштерү.

2. Гражданнын хәрби хезмәتكә эзерләү.

- яшьләргә сәламәтләндерүне, физик һәм психологик эзерләүне яхшырту;

- хәрби-гамәли, спорт-техник спорт төрләрен популярлаштыру;

- хәрби хезмәتكә чакырылучыларның белем дәрәжәсен күтәрү, алар тарафыннан хәрби-исәпкә алу белгечлекләре алу;

- гражданнын хәрби хезмәт нигезләренә өйрәтү сыйфатын күтәрү.

3. Патриотик тәрбия өлкәсендә мәгълүмати һәм методик тәэмин итү.

- балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләрү;

- патриотик тәрбия өлкәсендә алдынгы тәҗрибәне өйрәнү һәм гомумиләштерү;

- массакүләм мәгълүмат чараларының патриотизм пропагандасында катнашу өчен шартлар тудыру;

- телевидение программаларында, вакытлы матбуғатта патриотик тематикага ярдәм итү;

- патриотик тәрбия өлкәсендә булачак журналистларның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү.

V. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программаның төп башкаручысы - Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге. Ведомство программаларын башкаручылар: «Мәгариф идарәсе» МКУ, социаль һәм агарту эшләрә бүлеге, «ТАТМЕДИА» ААҖ филиалы, «Актаныш мәгълүмат-мөхәррият үзәге», ТР хәрби комиссариатының район буенча бүлеге, Россия Эчке эшләр министрлығының район буенча бүлеге, РОСТО (ДОСААФ), районның иҗтимагый оешмалары. Районда программа эшчәнлеген балалар һәм яшьләргә әхлакый, хәрби-патриотик тәрбия бирү буенча район ведомствоара комиссиясе координацияли.

VI. ФИНАНС БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТУ ПРОГРАММАСЫ

2021-2026 елларга программаны финанслауның гомуми күләме якынча 2 437 100 сум тәшкил итәчәк.

Программа чараларын финанслау күләме муниципаль район бюджеты хисабына сметада каралган.

VII. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ КӨТЕЛГӘН НӘТИҖӘЛӘРӘ

Программаны тормышка ашыруның соңгы нәтижәсе буларак, районда патриотизм үсешенәң уңай динамикасы күз алдында тотыла. Яшьләрнең социаль һәм хезмәт активлыгын арттыру. Аерым төркем гражданның экстремистлык күренешләрен һәм башка тискәре күренешләренә жиңү, рухиятне торгызу, социаль-икътисади һәм сәяси тотрыклылык һәм милли иминлекне ныгыту.

2021-2026 ЕЛЛАРГА «ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА БАЛАЛАРГА ҺӘМ ЯШЬЛӘРГӘ ПАТРИОТИК ТӘРБИЯ БИРУ» КОМПЛЕКСЛЫ ПРОГРАММАСЫН ТОРМЫШКА АШЫРУ БУЕНЧА ЧАРАЛАР

№ т/б	Чаралар	Башкаручылар	Үткөрү вакыты	Финанслау (сумнарда)					
				2021 елда	2022 елда	2023 елда	2024 елда	2025 елда	2026 елда
1. Патриотик тәрбия системасын камилләштерү									
1.1	Районда хәрби-патриотик клублар эшен камилләштерү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житәкчеләре	2021-2026 еллар	4000	4500	5000	5000	5500	6000
1.2	Бөек Ватан сугышында Жңүнең 76 еллыгын каршылауга эзерлек буенча координацион совет утырышында катнашу	Башкарма комитет, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021 ел	-	-	-	-	-	-
1.3	Мәктәпләрдә музейларның, хәрби дан почмакларының эшен камилләштерү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житәкчеләре	2021-2026 еллар	10000	12000	15000	18000	20000	22000
1.4	«Тормыш иминлеге нигезләре» курсы буенча Татарстан Республикасы Ел укытучысы» республика конкурсының район этабын үткөрү (2 елга бер тапкыр үткәрелә)	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житәкчеләре	2022 ел 2024 ел 2026 ел		12000		15000		18000
1.5	«Россия патриотларын үстерәбез» Бөтенроссия конкурсының республика этабында катнашу	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житәкчеләре	2021-2026 еллар	2000	2500	3000	3500	4000	4500
1.6	Иң яхшы кадет сыйныфы республика бәйгесендә катнашу	«Мәгариф идарәсе» МКУ, Кадет интернат-мәктәбе	2021-2026 еллар	5000	5000	6000	6000	7000	8000
1.7	«Ажаган» республика хәрби-спорт уенының район этабын үткөрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ,	2021-2026 еллар	5000	5000	6000	6000	7000	8000

		яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге							
1.8	Район этабын үткөрү һәм хәрби хезмәткә чакырылу яшендөгә егетләр арасында «Ватанны сакларга эзер!» дигән республика бәйгесендә катнашу	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге	2021-2026 еллар	5000	5000	6000	6000	7000	8000
1.9	«Ватанның тугры уллары» хәрби-гамәли һәм техник спорт төрләре буенча мәктәп укучыларының республика ярышларында катнашу өчен сайлап алу турында үткөрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге	2021-2026 еллар	5000	5000	6000	6000	7000	8000
1.10	Район этабын үткөрү һәм «Куркынычсызлык мәктәбе» республика ярышларында катнашу	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житекчеләре	2021-2026 еллар	15000	16000	17000	18000	19000	20000
1.11	Жиңү көненә багышланган «Жиңүне кадерлибез, геройларны хәтерлибез!» район бәйгесен Татарстан Республикасының башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләре укучылары арасында үткөрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	3000	3500	4000	4500	5000	5500
1.12	Һәйкәлләрне төзекләндерү буенча өмәләр һәм шефлык эше үткөрү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	5000	6000	5000	6000	7000	7000
1.13	«Минем шәһәр», «Минем республикам» темаларына иншалар, рәсем бәйгеләре оештыру	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житекчеләре	2021-2026 еллар	1000	1200	1300	1400	2000	2000
1.14	«Мин яратам сине, Россия» хәрби-патриотик җырлар республика фестиваленең район турында оештыру	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житекчеләре	2021-2026 еллар	3000	3500	4000	5000	7000	10000
1.15	Укучыларының «Мин - Россия гражданы» паспорт тапшыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге,	2021-2026 еллар	3000	3000	4000	4000	5000	5000

	буенча патриотик акциядә катнашуы	«Мәгариф идарәсе» МКУ, паспорт-виза хезмәте							
1.16	Татарстан Республикасы хәрби-патриотик клублары слетында катнашу	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге	2021-2026 еллар	5000	5500	6000	6500	7000	7000
1.17	Советлар Союзы Герое генерал-майор Булатов истәлегенә район чаңгы эстафетасы	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ДОСААФ	2021-2026 еллар	5000	5500	6000	6500	7000	7000
1.18	Жиңүнең 76 еллыгына багышланган «Жиңүгә тигезләшү» Бөтенроссия яшь патриотлары слетында республика ярышларында катнашу	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ДОСААФ	2021-2026 еллар	11000	12000	12000	14000	15000	15000
1.19	Бөек Ватан сугышында Жиңү көненә, Россия хәрби даны көннәренә һәм истәлекле даталарга багышланган бәйрәм чараларын оештыру	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житәкчеләре	2021-2026 еллар	50000	60000	65000	70000	100000	150000
1.20	Россиянең Хәрби дан көннәренә багышланган яшьләр эстафеталарын, акцияләрен оештыру	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге	2021-2026 еллар	25000	20000	20000	22000	24000	35000
1.21	«Жиңү салюты» Бөтенроссия халык ижаты фестивалендә катнашу	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге	2021-2026 еллар	5000	5500	6000	7000	8000	10000
1.22	Ел саен үткәрелә торган республика акциясендә катнашу «Гражданлык һәм патриотизм сәгәте», «Парламент дәресе»	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге	2021-2026 еллар	-	-	-	-	-	-
1.23	Хокк бозуларны профилактикалау буенча «Форпост» мәктәп отрядларын үстерү буенча район чараларын үткөрү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «ФОРПОСТ» МБУ	2021-2026 еллар	5000	6000	6500	7000	7500	8000

1.24	Хокук бозуларны профилактикалау буенча «Форпост» мектеп отрядлары эгъзаларының Минзәлә шәһәрәндә «Десантчы» палаткалы лагереның 3 нче профильле сменасында катнашуы	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «ФОРПОСТ» МБУ	2021-2026 еллар	10000	10000	10000	10000	10000	10000
1.25	Бөек Ватан сугышында Жңңүнең 76 һәм 80 еллыгына багышланган яшь рәссамнар район күргәзмәсен оештыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	5000	-	-	-	-	10000
1.26	Совет гаскәрләрен Әфганстаннан чыгаруга багышланган район чараларында катнашу	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	4000	4500	5000	5500	6000	7000
1.27	Бөек Ватан сугышында, локаль сугышларда һәм конфликтларда һәлак булган һәм вафат булган ветераннарның толларына һәм ветераннарына ярдәм күрсәтү буенча тимерчылар хәрәкәтен оештыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	3000	3500	4000	4500	5000	6000
1.28	Татарстан Республикасы буенча Жңңү көненә багышланган республика автоузышында һәм автомотоэстафетасында катнашу	ЮХИДИ бүлеге, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	12000					
1.29	«Жңңүнең 76 еллыгына 76 километр хәтер» район велопоходын үткәрү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	20000					
1.30	Ватанны саклаучылар көненә багышланган оборона-массакуләм эш айлыгы үткәрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, ДОСААФ	2021-2026 еллар	-	-	-	-	-	-

1.31	«Жиңу салюты» район хәрби комиссариаты кубогына биш төрле ярыш үткөрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлгә, ДОСААФ, район хәрби комиссариаты	2021-2026 еллар	6000	6000	7000	7000	8000	8500
1.32	Ватанны саклаучылар көненә багышланган мектеп укучылары арасында биатлон буенча район ярышлары	Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлгә, ДОСААФ	2021-2026 еллар	5000	6000	5000	6000	7000	7000
1.33	Район мектеп укучыларының жиңел атлетика буенча жәйгә спартакиадасын үткөрү	Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлгә, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	15000	15000	16000	16000	17000	17000
1.34	Район мектеп укучыларының кышкы спартакиадасын үткөрү	Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлгә, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	15000	15000	16000	16000	17000	17000
1.35	Район укучылары тарафыннан ГТО физкультура-спорт комплексы нормативларын тапшыруны оештыру	Яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлгә, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	5000	6000	5000	6000	7000	7000
1.36	Советлар Союзы Герое Хәсән Заманов исемдәгә кадет мектеп-интернаты командасының кадет мектепләрәнең республика слетында катнашуы	Кадет интернат-мектебе, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	6000	6000	7000	7000	8000	8000
1.37	Советлар Союзы Герое Б.К.Кузнецов кубогына пневматик винтовкадан ату буенча республика ярышларында мектеп укучыларының катнашуы	ДОСААФ, яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлгә, район хәрби комиссариаты	2021-2026 еллар	6000	6000	7000	7000	8000	8000
1.38	Укучылар өчен мектеп, район һәм республика музейлары һәм мемориаллары буенча экскурсия оештыру	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житекчеләрә	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300

1.39	Ел саен, укучыларны 9 май көнне район парадында катнашу өчен эзерләү	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житәкчеләре	2021-2026 еллар	-	-	-	-	-	-
2. Гражданнырны хәрби хезмәткә эзерләү буенча чаралар									
2.1	Районның 10 сыйныф укучылары белән биш көнлек хәрби-уку жыеннарын оештыру һәм үткөрү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ, ДОССАФ	2021-2026 еллар	20000	20000	22000	22000	23000	23000
2.2	Актаныш технология техникумы студентларын хәрби хезмәткә чакырылуга кадәрге яшьләргә хәрби-исәп белгечлекләре эзерләү буенча Татарстан Республикасы һөнәри уку йортлары арасында республика бәйгесендә катнашу өчен эзерләү	МКУ «Мәгариф идарәсе», Актаныш технология техникумы	2021-2026 еллар	-	-	-	-	-	-
2.3	Технология техникумы командасының башлангыч һәм урта белем бирү учреждениеләрендә балалар һәм яшьләргә хәрби хезмәткә эзерләгә буенча смотр-конкурста катнашуы	«Мәгариф идарәсе» МКУ, Актаныш технология техникумы	2021-2026 еллар	-	-	-	-	-	-
2.4	Мәктәп укучыларының Бөек Ватан сугышы, Өфган һәм Чечня сугышы ветераннары, тыл ветераннары, хәрби уку йортлары курсантлары белән очрашуларын үткөрү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
2.5	Укучыларның «Хәрби хезмәткә чакырылучылар көне» чарасында катнашуы (елга ике тапкыр)	«Мәгариф идарәсе» МКУ, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, ДОССАФ, район хәрби комиссариаты	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300

2.6	Кадетлар белән ант кабул итү уңаеннан, укучыларны чакырып, район чарасын үткөрү	Кадет интернат-мәктәбе, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
3. Патриотик тәрбиянең фәнни-теоретик һәм методик нигезләрен үстерү									
3.1	Патриотик тәрбияне оештыручылар өчен квалификация күтөрү курсларына жибәрү буенча эш оештыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	6000	6000	7000	7000	8000	8000
3.2	Патриотик тәрбия өлкәсендә эшләрчә белгечләрнең республика семинар-киңәшмәләрендә катнашуы	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	2000	2000	2500	2500	3000	3000
3.3	Тормыш иминлеге нигезләре укучыларының район методик берләшмәсе эшен оештыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
3.4	«Тормыш иминлеге нигезләре» фәне буенча уку-методик әсбаплар эшләнмәләренең район бәйгесен үткөрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ, мәгариф оешмалары житекчеләре	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
4. Патриотик тәрбия өлкәсендә мәгълүмати тәэмин итү									
4.1	Стена газеталарында, аз тиражлы газеталарда, мәктәп сайтларында патриотик эшләрне яктырту	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
4.2	Район мәктәп китапханәләре өчен патриотик юнәлештәге китаплар сатып алу	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар						
4.3	Район яшьләренә гражданлык һәм патриотик тәрбия бирү буенча район ведомствоара комиссиясе эшчәнлеген «Актаныш таңнары» район газетасы битләрендә яктырту	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	-	-	-	-	-	-

4.4	Район укучылары көче белән балалар һәм яшьләргә патриотик һәм гражданлык тәрбиясе бирүгә багышланган радио-телетапшырулар циклы оештыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
4.5	Районның белем бирү оешмаларында патриотик юнәлештәге күрсәтмә агитация белән стендлар әзерләү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
5. Россия һәм Татарстан дәүләт символларын патриотик тәрбиядә куллану									
5.1	Укучыларның Россия һәм Татарстан дәүләт символикасын яхшы белүгә еллык республика бәйгесенең район этабын уздыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
5.2	Белем бирү оешмаларын Россия һәм Татарстан символикасы комплектлары белән тәэмин итү	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	-	-	-	-	-	-
5.3	Мәгариф учреждениеләре музейлары базасында Россия дәүләт һәм хәрби символлары тарихына багышланган даими эшләрчә күргәзмәләр һәм күчмә экспозицияләр булдыру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	25000	25000	30000	30000	32000	32000
5.4	Дәүләт символларын булдыру тарихы буенча район иҗат бәйгеләре үткәру	Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлгеге, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2026 еллар	1000	1000	1000	1200	1200	1300
	БАРЛЫГЫ			2021 ел 348000 сум	2022 ел 340700 сум	2023 ел 358300 сум	2024 ел 397100 сум	2025 ел 443200 сум	2026 ел 549800 сум